ZGRADBA IN DELOVANJE ŽENSKEGA SPOLOVILA

NOTRANJE SPOLOVILO

SIMONA: Zgrajeno je iz **JAJČNIKA** ali OVARI

-Jajčnik je 3 do 5 cm dolg organ, ki je parna spolna žleza.
-Leži ob stranski steni male medenice, pripet z elastičnimi vezmi
- Troblajsti del jajcevoda se ulega preko jajčnika in lovi jajčece ob ovulaciji.
-Na jajčniku ločimo 2 plasti

- ***SREDICA JAJČNIKA*** (substancia medullaris), ki jo sestavlja dobro prekrvavljeno in oživčeno tkivo.
- ***SKORJA JAJČNIKA*** (substancia corticalis), ki jo sestavljajo mešički, folikli, ki vsebujejo ženske spolne celice v različnih stopnjah dozorevanja.

- Vsak mesec se približno 14 dni po prvem dnevu menstruacije iz folikla v jajčniku izloči zrelo jajčece, to *je* ***OVULACIJA***. Pri tem se jajčnika izmenjujeta.
- Ko se jajčece sprosti skozi počeno steno folikla v jajčniku, ga prestreže **lijak jajcevoda**.
- Iz folikla nastane **rumeno telesc** (corpus luteum), ki ima endokrino funkcijo.
- Videz jajčnika se s starostjo spreminja

BARBARA :SPOLNE POTI PA SO : **lijak jajcevoda z resami** (fimbriae tubae uterinae), **jajcevod** (tuba uterina), **maternica** (uterus) in **nožnica** (vagina)

BARBARA: * **LIJAK JAJCEVODA** , je začetni del jajcevoda ob jajčniku in ima obliko lijaka
- ulega se preko jajčnika in lovi jajčeca ob ovulaciji.

SIMONA :* **JAJCEVOD**, je približno 10 cm dolga in nekaj mm široka mišična cev iz vzdolžnih in krožnih mišic, ki se odpira v zgornji del maternice.
- Od zunaj ovija jajcevod *trebušna mrena*, *ligamenti* (vezi) pa ga pritrjajo na steno maternice.
-*Peristaltika in migetalčni epitel* jajcevoda potiskajo jajčece proti maternici.
- Potovanje jajčeca traja 3 do 4 dni.
-Jajčece se s semenčico oplodi v jajcevodu.

**BARBARA: ***MATERNICA
-Dolga je 7 do 9 cm .
-Je hurškaste oblike in leži v mali medenici med sečnico in danko.
- Njena naloga sprejeti, ohraniti in hraniti oplojeno jajčece.
- Med nosečnostjo se zelo poveča in jo je ob koncu nosečnosti mogoče nad popkom tudi otipati.
ZGORNJI DEL MATERNICE je materično telo (corpus uteri)
- del nad odprtino jajcevoda je ***MATRNIČNI SVOD*** (fundus uteri)
- spodnjo ožji del maternice pa je materični vrat (cervix uteri), ki sega v nožnico
*STENA MATERNICE je debela in zgrajena iz treh plasti

- **Notranja plast** to je materična sluznica (endomatrium)

-če je jajčece oplojeno, se ugnezdi v materični sluznici (nidatio) in tam se razvija zarodek (embrio)
- Če pa jajčece ni oplojeno, se materična sluznica zaradi sprememb hormonov v krvi odlušči,navadno vsakih 28 dni, in pojavi se *menstruacija*.

- **Srednja plast to je mišična plast** (myometrium)

-mišična vlakna gladkih mišic se prepletajo spiralno navzkriž in poševno.
-imajo pomembno vlogo pri porodu,saj potiskajo plod iz maternice.
- delno sodelujejo tudi pri menstruaciji-

- **Zunanja plast je trebušna mrena**

-Visceralni peritonej (epimetrium), ki ovija maternico

SIMONA: *NOŽNICA ali vagina
- Je 10-12 cm dol votle mišičast organ, ki leži med mehurjem in danko.
- Stena nožnice je iz gladkih mišic in znotrja pokrita s sluznico, ki je nagubana in nima žlez.
-Nožnica je tudi porodna pot in pot, po kateri se iz telesa izloča krvava menstrualna tekočina.
-spodnji del nožnice je delno zaprt s tanko gubo sluznice- *deviška kožica (hymen)*

BARBARA : ZUNANJE ŽENSKO SPOLOVILO

-imenujemo tudi VULVA
-vklučuje: *nadsramje ali venerin griček (mons pubis ali veneris)
*velike in male sramne ustne (labia majora in labia minora)
*ščegetavček (clitoris)
*zunanje ustje sečnice (orificium urethrae externum)
*nožnični preddvor (ostium vaginae)
*presredek (perineum)

SIMONA: NADSRAMJE
-je z dlakami poraščen del kože nad simfizo; ima izrazito izraženo podkožno maščevje (sekundarni spolni znaki)

SIMONA: VELIKI SRAMNI USTNI
-sta debeli kožni gubi, poraščeni z dlakami, ki pokrivata mali sramni ustni, kožna guba rožnate barve in vlažne površine

BARBARA: MALI SRAMNI USTNI
-sta sluznični gubi med velikima sramničnima ustnicama in spredaj obdajata ščegetavček
-med obema sramničnima ustnama je preddvor
-pri ženskah, ki še niso imele spolnih odnosov je vhod v nožnico v celoti ali le delno zaprt z deviško kožico (himen)

SIMONA: ŠČEGETAVČEK
-zgrajen je iz gobastega tkiva
-med spolnim vzburjanjem nabrekne kor moški spolni ud
-v vsaki sramni ustni je ena preddvorna žleza. Žlezi izločata sluz in vlažita spolovilo

BARBARA: PRESREDEK
-leži med zadnjim stičiščem sramnih usten in zadnjikom